

Voorjaarsnota 2022

NIEUWE ONTWIKKELINGEN EN BELEID

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	3
2. Actualiteiten	7
3. Autonome ontwikkelingen en nieuw beleid	9
Programma: Onderwijs en kinderopvang	10
Programma: Cultuur en sport.....	11
Programma: Duurzaamheid	13
Programma: Ruimtelijke ordening en wonen	14
Programma: Bestuur en organisatie	15
Programma: Gemeentefinanciën	17
4. Financiële situatie en meerjarenperspectief	19
5. Uitgangspunten begroting 2023 en meerjarenbegroting	24

*Zaaknummer 559030 | Vastgesteld door het college van B&W d.d. 7 juni 2022 |
Vast te stellen door gemeenteraad van Gennep d.d. 11 juli 2022*

Gemeente Gennep

Ellen Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennep
T (0485) 49 41 41 • E gemeente@gennep.nl • www.gennep.nl

1. INLEIDING

SAMENVATTING

Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2022. De voorjaarsnota dient als voorbereiding op de begroting. In de voorjaarsnota wordt het meerjarenperspectief geactualiseerd, worden de uitgangspunten voor de begroting bepaald en inzichtelijk gemaakt welke wensen voor nieuw of bijstelling van beleid er bestaan. Doordat op dit moment (de financiële vertaling van) het collegeprogramma nog niet beschikbaar is, heeft de nota inhoudelijk een ander karakter gekregen. De nota is nu één van de bouwstenen naast de structurele doorwerking van de 1e trimester, de financiële vertaling van het collegeprogramma en de financiële effecten van de mei-circulaire.

Opvangen vluchtelingen Oekraïne

Ten aanzien van de huisvesting van de Oekraïense vluchtelingen is de gemeente Gennep een huurovereenkomst voor de huur van Residence Heijendael aangegaan voor de periode van 2 jaar. Hiermee kunnen we voorzien in de huisvesting van 400-450 vluchtelingen. Het Ministerie van Justitie en veiligheid heeft aangegeven dat gemeenten een normbedrag ontvangen van € 700 per week per gerealiseerde opvangplek. Het normbedrag is van toepassing op de periode waarin de regelgeving van kracht is (3-6 maanden). De wijze waarop gemeenten gecompenseerd worden, wordt nog uitgewerkt. Uit dit normbedrag zullen de kosten van huisvesting, zoals huur van Residence Heijendael, beveiliging, tijdelijke verzorging van eten en andere noodzakelijke benodigdheden en gemeentelijke personele bezetting van het park bekostigd worden. Maar ook de sociale voorzieningen, zoals de uitkering van leefgeld (groot € 260 per persoon per maand), de coördinatie van de vrijwilligers, tolkendienst, taalonderwijs, leerlingenvervoer, e.d.

Onzekerheden economische ontwikkelingen

De huidige economische situatie kent veel onzekerheden. De gevolgen van de invasie zijn lastig in te schatten. De ontwikkelingen op de brandstof- en energiemarkten werkt fors door. De inflatie heeft een niveau bereikt die we in jaren niet hebben gezien en de rentestanden komen in een opwaartse beweging. Indien de ontwikkelingen zich doorzetten kan zich een economische crisis aandienen die ook de inwoners van onze gemeente zal raken. Waar aanvankelijk de directe gevolgen van de COVID-19 crisis zich leken te beperken, kan zo maar een sneeuwbal effect ontstaan. Hierdoor zal het beroep op ondersteuning door de gemeente toenemen. Indien daarnaast de uitgaven van het rijk onder druk komen te staan, bestaat hierin ook nog een aanzienlijke risico voor de inkomsten van de gemeente.

Algemene uitkering gemeentefonds

Op 6 april is de Maartbrief door BZK gepubliceerd. In deze brief wordt ingegaan op de effecten van het regeerakkoord voor het gemeentefonds. Daarnaast wordt ingegaan op de herijking van het gemeentefonds. Dit laatste mede naar aanleiding van het rapport van de Raad voor Openbaar Bestuur en de (mede door ons geïnitieerde) reactie van de VNG. De mei-circulaire moet duidelijkheid gaan verschaffen.

De belangrijkste financiële uitgangspunten

Financiële effecten Voorjaarsnota 2022

De Voorjaarsnota 2022 leidt tot een relatief beperkt financieel beslag. Door de verkiezingen dit jaar en daaruit voortvloeiende coalitieonderhandelingen, een coalitieakkoord en uiteindelijk een collegeprogramma heeft de nota een beleidsarm karakter gekregen.

Stand begrotingsexploitatie met nieuw beleid (bedragen x € 1)				
	2023	2024	2025	2026
Stand primitieve begroting 2022	25.000	93.000	84.000	-147.000
Bijstelling 2 ^e trimesterrapportage 2021	649.000	642.000	681.000	681.000
Gemeenschapsvoorzieningen afschr.	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Aangenomen amendement begroting	-20.000	0	0	0
Bijstelling 1 ^e trimesterrapportage 2022	-528.000	-496.000	-495.000	-493.000
Stand na 1^e trimesterrapportage 2022	121.000	234.000	265.000	36.000
Bijstelling voorjaarsnota 2022	-479.000	-504.000	-525.000	-250.000
Aanwending algemene vrije reserve	180.000	180.000	180.000	0
Stand na voorjaarsnota 2022	-178.000	-90.000	-80.000	-214.000

LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 beschouwen we wel enkele aspecten die we van grote relevantie achten en/of een ruimere strekking hebben dan één programma. De onderwerpen zijn identiek aan de risico's en verwachtingen die zijn geduid in de trimesterrapportage. Het gaat om onzekerheden in het minimabeleid, de economische ontwikkeling, de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en de algemene uitkering gemeentefonds.

Aan de vooravond van het collegeprogramma is terughoudend omgegaan met het opvoeren van nieuwe voorstellen. In hoofdstuk 3 zijn daarom uitsluitend de programma's en taakvelden opgenomen waarbij sprake is van nieuwe ontwikkelingen/beleid. Als een nieuwe ontwikkeling/beleid geen financiële consequentie heeft, dan is de tabel "wat gaat het kosten/opbrengen" niet gevuld. Zijn er wel financiële consequenties dan is in de tabel een bedrag opgenomen.

In hoofdstuk 4 staan de financiële consequenties van de in hoofdstuk 2 en 3 opgenomen ontwikkelingen. Ook leest u in dit hoofdstuk hoe onze financiële situatie en het meerjarenperspectief er uit zien.

Voortbordurend op de 1e trimesterrapportage 2022 en de geactualiseerde begroting 2022 hebben we in hoofdstuk 5 de uitgangspunten voor de Begroting 2023 en Meerjarenbegroting 2024-2026 uitgewerkt. Hier gaan we ook in op de aspecten die door de provincie Limburg zijn ingebracht in de begrotingsbrief. Deze brief is relevant in het kader van het bepalen van de toezichtsvorm.

2. ACTUALITEITEN

Gevolgen invasie Oekraïne

Met de invasie van Rusland in de Oekraïne is een situatie ontstaan waarvan de gevolgen voor de gemeente en de gemeentelijke financiën op voorhand niet eenduidig aan te geven zijn. Autonom is sprake van een ontwikkeling van lonen en prijzen die leidt tot een inflatie die we in jaren niet hebben gekend. Uitgangspunt is dat deze loon- en prijsontwikkeling via een hogere accres wordt gecompenseerd in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De rijksfinanciën staan echter onder druk, waardoor het risico bestaat dat de inflatie niet volledig wordt gecompenseerd, dan wel dat op andere terreinen besparingen gerealiseerd moet worden die van invloed zijn op de rijksvergoedingen.

Meer direct ontstaan gevolgen uit de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne. De omvang, de aard en de duur van de kosten zijn op dit moment niet volledig in te schatten. De kosten voor huisvesting en levensonderhoud zijn redelijk in te schatten. In principe zou hiervoor een vergoeding van het rijk ontvangen moeten worden die toereikend is. Daarnaast kan sprake zijn van extra uitgaven in het sociaal domein, onderwijs of sport.

De uitgaven voor de opvang van de vluchtelingen wordt afzonderlijk vastgelegd en gemonitord, zodat op dit vlak verrassingen tot een minimum worden beperkt.

Algemene uitkering

Op 6 april 2022 is de Maartbrief door BZK gepubliceerd. In deze brief wordt ingegaan op de effecten van het regeerakkoord voor het gemeentefonds. Daarnaast wordt ingegaan op de herijking van het gemeentefonds. Dit laatste mede naar aanleiding van het rapport van de Raad voor Openbaar Bestuur en de (mede door ons geïnitieerde) reactie van de VNG.

Een financiële vertaling van de maartbrief zullen we doen bij Mei-circulaire. Op dit moment zijn er nog teveel onzekerheden. Voorzover mogelijk vertalen we de inzichten uit de maartbrief naar deze Voorjaarsnota 2022.

Belangrijkste aspecten maartbrief

1. De herijking van het gemeentefonds vindt plaats per 2023. In reactie op de diverse kanttekeningen die zijn gemaakt bij de voorstellen door de ROB en de gemeenten, komt BZK met enkele voorstellen:
  - a. Het ingroeipad wordt beperkt van 4 tot 3 jaar. Het maximale effect per inwoner bedraagt € 7,50 per inwoner voor 2023 en € 15,00 per inwoner per jaar voor 2024 en 2025.
  - b. Gemeenten met een zwakke sociale structuur en een slechte financiële positie worden tegemoet gekomen. Voor welke gemeenten dit het geval is en de wijze waarop is nu nog niet duidelijk. Hoewel onze sociale structuur aanknopingspunten zou bieden, lijkt onze financiële positie daarentegen weinig perspectief te bieden op extra compensatie.
  - c. Daarnaast worden diverse onderzoeken uitgevoerd naar o.a. de centrumgemeenten en de opbrengsten eigen middelen (wordt nu o.b.v. een bedrag per inwoner bepaald).
2. Er worden nog geen extra structurele middelen beschikbaar gesteld voor Jeugdzorg. Bij mei-circulaire worden deze vertaald. Zorgpunt is dat in het regeerakkoord door het rijk al wel een vertaling van de hervormingsagenda (= bezuiniging op de jeugdzorg) is meegenomen.

3. Ten aanzien van het accres wordt normaal gesproken in maart geen info gedeeld. Dat is ook nu het geval. Hiermee blijft echter onduidelijkheid bestaan over de hoogte van het accres in 2026. In de Startnota heeft het rijk het accres voor 2026 gefixeerd op het niveau van 2023 (in afwijking van het trap-op-trap af mechanisme). Voor 2024 en 2025 is wel sprake van een hoger acces. De huidige inzichten zouden leiden tot een nadeel van ca. € 700.000 (ruwe indicatie) in 2026.
4. Het rijk heeft nog geen definitief standpunt bepaald over het al of niet schrappen van de opschalingskorting. Die korting behelst dat het gemeentefonds is verlaagd (en verder wordt verlaagd, waarmee geanticipeerd wordt naar het ontstaan van grotere en goedkopere gemeenten).

Onzekerheden minimabeleid

Door de gevolgen van de coronacrisis, Oekraïne crisis en de energiecrisis zien we lage en middeninkomens in de knel komen. De gemeente voert namens het rijk de energietoeslag uit. Vooralsnog gaan we ervan uit dat deze middelen toereikend zijn. Daarnaast zien we dat meer inwoners en huishoudens financieel in de knel komen en naast de energietoeslag ook op andere ondersteuning een beroep gaan doen. We verwachten daardoor een toenemend beroep op het gemeentelijk minimabeleid.

De BUIG-budgetten worden door het rijk jaarlijks herijkt op basis van de uitgaven in voorgaande jaren. Voor Gennep heeft dit in de afgelopen jaren geleid tot een voordeel. Dit voorjaar is het marco-budget door het rijk neerwaarts bijgesteld. Voor de gemeente is de hoogte van de BUIG-gelden een onzekere factor.

Onzekere economische situatie

De huidige situatie kent veel onzekerheden die doorwerken in de economie en daarmee uiteindelijk ook de gemeente Gennep raken. Voor het eerst in jaren is sprake van een stijging van de rente. In directe zin heeft dit gevolgen als we financiering nodig hebben. Op de korte termijn kan dit nodig zijn vanwege de opvang vluchtelingen. Voor de lange termijn hebben we al een financieringsbehoefte.

Daarnaast is sprake van een schaarste aan materialen, maar ook aan mensen. Dit zal leiden tot een opdrijving van de aanbestedingen, maar heeft mogelijk ook effect op het realiseren van planningen. Deze aspecten zijn in combinatie met de loon- en prijsontwikkelingen een risico voor alle projecten, maar die in het fysieke domein in het bijzonder.

De druk op de arbeidsmarkt zal wellicht iets afnemen de komende periode, maar de verwachting is dat het bemensen van onze organisatie de komende jaren blijvend om aandacht zal vragen. De huidige CAO kent een looptijd tot einde van dit jaar. Voor 2023 en verder lijkt een aanzienlijke compensatie van de inflatie een redelijke inschatting.

3. AUTONOME ONTWIKKELINGEN EN NIEUW BELEID

Uitsluitend de programma's en bijbehorende taakvelden waar sprake is van nieuw beleid/ontwikkelingen zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

PROGRAMMA: ONDERWIJS EN KINDEROPVANG

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder: **F. Pubben**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In 2023 vindt uitvoering plaats van het in 2022 opgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs. Het IHP geeft duidelijkheid over de benodigde investeringen.

PROGRAMMA: CULTUUR EN SPORT

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In 2023 gaat het nieuwe sportbeleid van start, naar aanleiding van de eind 2022 vast te stellen nieuwe sportnota.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Het meerjaren onderhoudsplan voor de buitensport accommodaties is in 2022 geactualiseerd. Als gevolg daarvan worden de privatiseringsovereenkomsten met de buitensportverenigingen hiermee in lijn gebracht.

Taakveld 5.4 Musea

Portefeuillehouder: **F. Pubben**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Tot en met 2024 is een onderhoudssubsidie verstrekt aan Museum het Petershuis. Het museum verzoekt de gemeente om de onderhoudssubsidie met twee jaar te verlengen, dus tot en met 2026. Reden daarvoor is dat nog steeds onderhoud noodzakelijk is en de SIM subsidie van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed niet voldoende is om deze kosten te dekken.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2023	2024	2025	2026
Museum het Petershuis				€ 15.000	€ 15.000
Totaal				€ 15.000	€ 15.000

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder: **F. Pubben**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Het Erfgoedbeleid is voor het laatst geactualiseerd in 2010. Het is gewenst om dit verouderde beleid te actualiseren. De Erfgoedverordening is in 2021 al vernieuwd in verband met de nieuwe Omgevingswet. Om het Erfgoedbeleid goed te kunnen actualiseren is het noodzakelijk dat het Monumenten Advies Bureau (MAB) de inventarisatie van karakteristieke panden en gemeentelijke monumenten actualiseert. De huidige inventarisatie komt uit 2013 en is niet meer actueel. De kosten voor deze inventarisatie worden geschat op € 15.000. De kosten voor het actualiseren voor het beleid worden geschat op € 10.000. Uitvoering in 2024.
- De Molenstichting heeft een verzoek ingediend om de meerjarige subsidie 2019-2024 voor het onderhoud aan de molens te verlengen tot en met 2026. De molens zijn Rijksmonumenten en wij zien dit als noodzakelijk voor toekomstig onderhoud. De jaarlijkse subsidie bedraagt € 15.000.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2023	2024	2025	2026
Actualiseren Erfgoedbeleid			€ 25.000		
Subsidie Molenstichting				€ 15.000	€ 15.000
Totaal			€ 25.000	€ 15.000	€ 15.000

Taakveld 5.6 Media

Portefeuillehouder: **F. Pubben**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In het kader van de POK (praktijkovereenkomst) middelen zijn door het Rijk financiële middelen beschikbaar gesteld voor ondersteuning van mensen die digitaal minder vaardig zijn. De middelen worden ingezet voor de invoering van zgn. Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) in de gemeentelijke bibliotheken en versterking en vereenvoudiging van de overheidsbrede digitale dienstverlening. De middelen voor de IDO's in de gemeentelijke bibliotheken worden via de Koninklijke Bibliotheek over alle gemeentelijke bibliotheken verdeeld. Biblioplus is in 2022 gestart met een IDO in Gennep. IDO wordt voor 2022 e.v. gefinancierd uit de door het Rijk beschikbaar gestelde POK middelen en aangevuld met eigen middelen van Biblioplus. Voor 2023 e.v. worden regiogemeenten gevraagd de aanvullende kosten voor de uitvoering te financieren.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2023	2024	2025	2026
Informatiepunt Digitale Overheid		€ 11.000	€ 11.000	€ 12.000	€ 12.000
Totaal		€ 11.000	€ 11.000	€ 12.000	€ 12.000

PROGRAMMA: DUURZAAMHEID

Taakveld 7.2 Riolering

Portefeuillehouder: **P. Stevens**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GR) loopt in 2024 ten einde. In 2023 zal een start worden gemaakt met het opstellen van een nieuw GRP. De financiële kaders worden daarbij opnieuw vastgesteld.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Portefeuillehouder: **P. Stevens**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Naar aanleiding van ontwikkelingen in de maatschappij en landelijke politiek worden met enige regelmaat rijksmiddelen beschikbaar gesteld. We ontkomen er echter niet aan om structureel lokaal budget en formatie vrij te maken voor het realiseren van de ambities.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen

Portefeuillehouder: **F. Pubben**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- In 2022 wordt een inhaalslag gemaakt met het ruimen van graven. Daarna is de verwachting dat we driejaarlijks gemiddeld 45 graven gaan ruimen. De eerstvolgende keer gebeurt dit in 2025.

Wat gaat het kosten/opbrengen

Toelichting	Investering	2023	2024	2025	2026
3-jaarlijks ruimen 45 graven				€ 15.000	
Totaal				€ 15.000	

PROGRAMMA: RUIMTELIJKE ORDENING EN WONEN

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder: **P. Stevens**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet zijn de komende jaren extra middelen nodig. Dit budget heeft hoofdzakelijk te maken het opstellen van het gemeentebrede Omgevingsplan waarin alle bestaande regels voor de fysieke leefomgeving (zoals bestemmingplannen en andere lokale en rijksregels rond ruimte) opgenomen. Daarnaast is voor 2023 aanvullend budget nodig voor projectleiding van de Omgevingswet in verband met een langere periode met voorbereidingskosten als gevolg van het uitstel van de wet.
- Er is onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van de invoering van de Wet Kwaliteitszorg Bouwen (WKB) voor de legesopbrengsten. Voor de bouwtechnische toets van een groot aantal bouwwerken kunnen gemeenten vanaf 2023 geen leges meer heffen. De inschatting is dat de legesopbrengsten jaarlijks zullen afnemen. Naar verwachting leidt dit echter niet tot een lagere personele inzet. De bouwtechnische toets komt voor een groot aantal vergunningen weliswaar te vervallen, maar de WKB brengt ook extra werk voor gemeenten met zich mee, onder meer op het gebied van toezicht. Daarnaast is het op dit moment onduidelijk of er een tegemoetkoming van het Rijk komt voor de verminderde legesopbrengsten.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2023	2024	2025	2026
Implementatie Omgevingswet		€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	
Verminderde legesopbrengsten WKB		€ 88.000	€ 88.000	€ 88.000	€ 88.000
Totaal		€ 268.000	€ 268.000	€ 268.000	€ 88.000

PROGRAMMA: BESTUUR EN ORGANISATIE

Taakveld 0.4 Overhead

Portefeuillehouder: **H. Teunissen**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- Voor de periode 2022-2023 stond er al een ICT werkplekvervanging gepland. Door de ontwikkeling van werken op kantoor naar een blijvende hybride vorm van werken, is het nodig om door te ontwikkelen naar een hybride kantoor. Dat betekent een ICT werkplek voor medewerkers die zowel op kantoor als thuis faciliteert. De kosten zijn opgenomen in de investeringsbegroting.
- We willen in 2023 starten met de voorbereidingen voor de invoering van de Samenhangende Objecten Registratie (SOR). In de samenhangende objectregistratie (SOR) die in ontwikkeling is, komen gegevens uit verschillende basisregistraties zoals de BAG en BGT en WOZ samen. De landelijke richtlijn is om deze in te voeren voor 2025. In het traject naar deze registratie zijn landelijk echter nog veel onduidelijkheden en onzekerheden. Wel is duidelijk dat de impact hiervan groot zal zijn, omdat er meerdere bronhouders bij betrokken zijn, definities binnen de verschillende wetgevingen niet op elkaar zijn afgestemd en de uitvoering over meerdere organisaties is verdeeld.
- We versterken onze dienstverlening met de inzet van datagedreven werken. Vanaf 2023 willen we meer data inzetten bij het oplossen van vraagstukken en dient data als vertrekpunt bij nieuw beleid. Dit betekent dat de data (informatiehuishouding) op orde moeten zijn. Ook moeten we samen tot spelregels en kader komen h oe om te gaan met data. Structureel is er geld begroot voor de technische inrichting, eventuele extra kosten zijn nog niet begroot en moeten nog in kaart worden gebracht.
- Energie (Elektra en Gas) is collectief (Inkoop Centrum Zuid) aanbesteed. Gazprom deed niet mee in de aanbesteding. Aanbesteding is gewonnen door Vattenfall. De prijzen zijn voor 2023 nog niet bekend maar verwachting is dat deze kunnen verdubbelen t.o.v. 2022.
- De exploitatie van de sporthal en zwembad staat met name door de hogere kosten voor instandhouding (met name meer reparaties dan was gedacht) onder druk. Met Yask lopen de gesprekken om hier meer grip op te krijgen. Verwachting is dat (mede door de prijsstijgingen van de laatste weken) de kosten voor regulier onderhoud en dan met name reparaties structureel zullen verdubbelen.
- De verduurzaming van gemeentelijk vastgoed verder uitrollen op basis van de routekaarten die in 2022 worden opgesteld vraagt om een forse financiële inspanning. De verwachting is dat deze routekaarten in begin 2023 kunnen worden voorgelegd.
- Naast de instandhouding is het wenselijk om per gebouw een visie te ontwikkelen voor de langere termijn. De gemeentelijke gebouwen zijn inmiddels op leeftijd en het is van belang om te weten welke investeringen er de komende jaren nodig zijn om de noodzakelijke aanpassingen / verbouwingen en opwaarderingen te doen teneinde de gebouwen aan deze tijd te laten voldoen.
- In de besluitvormende raad van 14 maart is de actualisering MJOP (meerjaren onderhoudsplan) gebouwen en sportaccommodaties vastgesteld. In het 2e beslispunt was voorgesteld om de financiële consequenties vanaf het jaar 2023 op te nemen in de Voorjaarsnota 2022.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2023	2024	2025	2026
MJOP voorzieningen onderhoud		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Totaal		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000

PROGRAMMA: GEMEENTEFINANCIËN

Taakveld 0.61 OZB Woningen

Taakveld 0.62 OZB niet-woningen

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Portefeuillehouder: **J. van Hulsteijn**

NIEUWE ONTWIKKELINGEN/BELEID

- De opbrengst Onroerendezaakbelasting (OZB) is in de meerjarenbegroting (jaarschijven 2022-2025) structureel verhoogd met 2,7% inflatiecorrectie (€ 80.000). Om consistent te zijn vertalen we dit we ook door in de jaarschijf 2026.

Wat gaat het kosten/opbrengen					
Toelichting	Investering	2023	2024	2025	2026
Trendmatige verhoging OZB					€ 80.000
Totaal					€ 80.000

ONZEKERHEDEN EN RISICO'S

Invasie Oekraïne

Portefeuillehouder: **College**

Zie hiervoor de toelichting in hoofdstuk 2.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering uit het gemeentefonds

Portefeuillehouder: **J van Hulsteijn**

Zie hiervoor de toelichting in hoofdstuk 2.

Taakveld 2.1 Verkeer, wegen en water

Portefeuillehouder: **F. Pubben**

Verbindingsweg

In 2022 wordt verder gewerkt aan de voorbereidingen en de benodigde grondaankopen voor de aanleg van de verbindingsweg in Milsbeek. Omdat de verwachting is dat de bestemmingsplanprocedure bezwaren zal opleveren, is de exacte start van de aanleg niet aan te geven. Het opgenomen budget is gebaseerd op een kostenraming uit 2020. Daadwerkelijke aanbesteding, die pas na vaststelling van het bestemmingsplan en uitwerking van de civieltechnische stukken kan plaatsvinden, zal waarschijnlijk uitwijzen dat dit bedrag niet meer marktconform is.

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder: **P. Stevens**

Omgevingswet

- Een deel van de extra inzet die de implementatie van de Omgevingswet in de periode van 2023 tot en met 2025 met zich meebrengt verwachten we op te kunnen vangen door verschuivingen van werk als gevolg van de Omgevingswet. In de praktijk moet blijken of dit mogelijk is. We schatten dit risico in op € 55.000 per jaar van 2023 tot en met 2025.
- Voor het opstellen van het Omgevingsplan schakelen we ter ondersteuning een extern bureau in. Vanwege de marktsituatie en de onbekendheid (landelijk) met het maken van gemeentebrede omgevingsplannen is er een risico dat de kosten hoger uitpakken. We schatten dit risico in op € 50.000 per jaar van 2023 tot en met 2025.
- Vanaf 2026 zullen wij worden geconfronteerd met extra structurele kosten in verband met de uitvoering van de Omgevingswet vanaf 2026. Dit zal nader moeten worden bepaald op basis van ervaringen met de uitvoering vanaf 2023.

4. FINANCIËLE SITUATIE EN MEERJAREN-PERSPECTIEF

FINANCIËLE EFFECTEN VOORSTELLEN VOORJAARSNOTA

In onderstaand overzicht is een samenvatting opgenomen van de financiële effecten van de in hoofdstuk 3 opgenomen voorstellen.

Voorjaarsnota 2021 nieuw beleid (bedragen x € 1)					
Omschrijving	Investing	2023	2024	2025	2026
Subsidie museum het Petershuis				15.000	15.000
Actualiseren erfgoedbeleid			25.000		
Subsidie Molenstichting				15.000	15.000
Informatiepunt digitale overheid		11.000	11.000	12.000	12.000
Begraafplaats ruimen graven				15.000	
Implementatie omgevingswet		180.000	180.000	180.000	
Verlaging legesopbrengsten agv WKB		88.000	88.000	88.000	88.000
Trendmatige verhoging OZB					-80.000
MJOP voorzieningen onderhoud		200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal		479.000	504.000	525.000	250.000

Tabel: overzicht financiële effecten

+ = nadelig; - = voordelig

Samengevat ziet de financiële stand van de meerjarenbegroting van de gemeente Gennepe er als volgt uit:

Stand begrotingsexploitatie met nieuw beleid en verwachte stand begrotingsexploitatie (bedragen x € 1)				
	2023	2024	2025	2026
Stand primitieve begroting 2022	25.000	93.000	84.000	-147.000
Bijstelling 2 ^e trimesterrapportage 2021	649.000	642.000	681.000	681.000
Gemeenschapsvoorzieningen afschr.	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Aangenomen amendement begroting	-20.000	0	0	0
Bijstelling 1 ^e trimesterrapportage 2022	-528.000	-496.000	-495.000	-493.000
Stand na 1^e trimesterrapportage 2022	121.000	234.000	265.000	36.000
Bijstelling voorjaarsnota 2022	-479.000	-504.000	-525.000	-250.000
Aanwending algemene vrije reserve	180.000	180.000	180.000	0
Stand na voorjaarsnota 2022	-178.000	-90.000	-80.000	-214.000

In de afgelopen jaren hebben we voor incidentele uitgaven gebruik gemaakt van de algemene vrije reserve. In de loop der jaren bouwde deze reserve zich op, terwijl door beperkingen in wet- en regelgeving het lastig was hier gebruik van te maken. We zetten de lijn voor benutting van onze uitstekende financiële positie door en kunnen daarmee een bijdrage leveren aan het realiseren van onze ambities. Naast de algemene vrije reserve beschikken we in het kader van het weerstandsvermogen ook over een algemene reserve.

In de volgende paragraaf bij reserve-ontwikkeling is het verloop van de algemene vrije reserve inzichtelijk gemaakt. Hierin is te zien dat de omvang toereikend is en welke voorstellen uit deze voorjaarsnota worden gedekt vanuit de algemene vrije reserve.

ALGEMEEN FINANCIËEL BEELD RICHTING DE BEGROTING IN NOVEMBER

EXPLOITATIE-ONTWIKKELINGEN

Het meerjarenperspectief kent op basis van de voorliggende voorjaarsnota in alle jaarschijven een tekort.

Stand begrotingsexploitatie met nieuw beleid (bedragen x € 1)				
	2023	2024	2025	2026
Stand na voorjaarsnota 2022	-178.000	-90.000	-80.000	-214.000

Het perspectief van deze voorjaarsnota is niet erg positief, wetende dat de vertaling van het collegeprogramma nog niet is meegenomen. Het zal dan ook een grote uitdaging worden om een meerjarig sluitende begroting op te stellen.

In de komende periode komt informatie beschikbaar die direct van invloed zal zijn op dit perspectief en waarvan de effecten niet eenduidig positief of negatief zijn. De meicirculaire, de reactie van het Rijk op de arbitrage over de kosten jeugdzorg en de herijking van het gemeentefonds kunnen grote impact hebben.

In hoofdstuk 5 gaan we verder in op de uitgangspunten om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting 2023-2026.

RESERVEONTWIKKELINGEN

De algemene reserve wordt gevoed door incidentele meevallers en positieve exploitatiesaldi. Dit zijn onzekerheden waardoor we in het overzicht verloop algemene vrije reserve hiervoor geen toevoegingen hebben opgenomen.

Hieronder is een voorlopig overzicht van het verloop van de algemene vrije reserve.

Verloop algemene vrije reserve (bedragen x € 1)					
	2022	2023	2024	2025	2026
Stand 1-1	3.578.000	4.313.000	3.835.000	3.545.000	3.285.000
Saldo jaarrekening 2021	1.117.000				
<i>Aanwendungen ten gunste van de exploitatie, begroting 2022:</i>					
Fietsroute Gennep-Nijmegen	-25.000				
Optimaliseren begraafplaats	-50.000				
Implementatie omgevingswet	-150.000	-100.000			
Digitaal toegankelijke en open overheid	-40.000	-20.000	-20.000		
Storting in de bestemmingsreserve kapitaallasten	-269.000				
<i>Aanwendungen t.g.v. de exploitatie, 1e trimester 2022:</i>					
Optimaliseren begraafplaats	-8.000				
Storting in de bestemmingsreserve kapitaallasten	-25.000				
<i>Aanwendungen t.g.v. de exploitatie, voorjaarsnota 2022:</i>					
Implementatie omgevingswet		-180.000	-180.000	-180.000	
Subtotaal	4.128.000	4.013.000	3.635.000	3.365.000	3.285.000
Begroting 2022 (voor 1e trim)	969.000	649.000	730.000	760.000	529.000
1e trimesterrapportage 2022	-784.000	-528.000	-496.000	-495.000	-493.000
Voorjaarsnota 2022 (incl. aanvullingen)		-299.000	-324.000	-345.000	-250.000
Stand per 31-12	4.313.000	3.835.000	3.545.000	3.285.000	3.071.000

ALGEMENE FINANCIËLE POSITIE

Eind 2021 is de laatste financiële stresstest opgesteld. De diverse kengetallen in dit document laten gezonde waarden zien. Dit blijkt ook uit de jaarstukken 2021. Medio 2022 zal de stresstest worden geactualiseerd.

Op basis van de huidige inzichten verwachten we in 2024 een nieuwe langlopende lening aan te trekken, zoals ook in de meerjarenbegroting is opgenomen.

Het eigen vermogen van de gemeente bedraagt eind 2021 € 18,6 miljoen. Een belangrijk kengetal is het weerstandsvermogen. Dit is het vermogen van een gemeente om niet-structurele risico's op te kunnen vangen, zodat het afgesproken gemeentelijke takenpakket toch onverkort kan worden uitgevoerd. Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting is. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een weerstandscoefficiënt. Deze coëfficiënt moet minimaal 1 zijn. Op 31 december 2021 was onze weerstandscoefficiënt 10,78 en is daarmee als hoog te kwalificeren.

5. UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2023 EN MEERJARENBEGROTING

Algemeen

Ieder jaar wordt een voorjaarsnota opgesteld. De voorjaarsnota bevat uitgangspunten en hoofdlijnen voor de Programmabegroting die later in het jaar wordt opgesteld. In het proces van totstandkoming van de voorjaarsnota kan nog geen gebruik gemaakt worden van het collegeprogramma 2022-2026. De resultaten hiervan zullen, op zijn vroegst, gaandeweg het bestuurlijke traject van deze voorjaarsnota beschikbaar komen. Hieruit kunnen ook wijzigingen van de uitgangspunten uit voortkomen.

Een vooruitblik op de begroting 2023 van de gemeente Gennep kent vele onzekerheden. De herijking van het gemeentefonds en de tekorten in de jeugdzorg en de WMO werpen al langer hun schaduw over onze financiën. De jaarlijkse zwarte vooruitzichten bij voorjaarsnota zijn de afgelopen jaren echter steeds gedurende het jaar in positieve zin herzien bij het verschijnen van de circulaire gemeentefonds.

Op basis van het regeerakkoord bestaan opnieuw de nodige vraagpunten. De (gevolgen van de) Oekraïne-crisis en de ontwikkeling van de inflatie dragen niet bij aan een stabiel beeld. Op basis van de 2e trimesterrapportage 2021 laat het meerjarenperspectief een aanzienlijk positief saldo zien. De onzekerheden zijn echter zodanig groot dat vooralsnog voorzichtigheid het leidende principe zou moeten zijn. Helaas heeft de maartcirculaire niet bijgedragen aan het verbeteren van de inzichten en vooruitzichten.

Navolgend zijn de uitgangspunten opgenomen voor de Begroting 2023 en de Meerjarenraming 2024-2026. Ten aanzien van de ontwikkeling rond de algemene uitkering wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze voorjaarsnota.

Structureel (reëel) begrotingsevenwicht

De (meerjaren)begroting dient structureel reëel sluitend te zijn. Uitgangspunt is dat structurele lasten gedekt moeten zijn door structurele baten. Incidentele inkomsten of meevallers voegen we toe aan de algemene vrije reserve. Voor incidentele tegenvallers is de algemene vrije reserve beschikbaar. In augustus 2021 is de handreiking Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten door de provincies gepubliceerd. Omdat de gemeente structurele taken uitvoert, zijn structurele baten en lasten de regel, aldus deze handreiking. Incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Er is sprake van incidenteel indien dit blijkt uit de toelichting. De onderbouwing dient plaats te vinden aan de hand van de aard van de raming, er geen einddatum bekend is en de raming materieel van omvang is. Het belangrijkste gevolg is dat in principe alle stortingen in en onttrekkingen aan reserves incidenteel van aard zijn.

In het licht van de herijking van het gemeentefonds geldt voor nieuwe beleidswensen oud voor nieuw. De voorstellen oud voor nieuw moeten qua hardheid en haalbaarheid realistisch zijn. Voor een solide begroting geldt dat de ramingen onderbouwd zijn en worden aangepast op basis van de informatie uit de (tussentijdse) verantwoording. We nemen daarom in principe geen p.m. posten op. Indien een beleidsvoornemen onvoldoende concreet is om er een financiële vertaling van te maken wordt deze niet opgenomen.

Aanpak meerjarig sluitende begroting

Investeringen

Investeringen splitsen we in een voorbereidingskrediet en een uitvoeringskrediet. Aanvullend zullen bij langdurige projecten de lasten over meerdere jaren worden begroot, aansluitend op de fasering van de uitvoering.

Tariefontwikkeling belastingen en leges

In 2021 is de OZB verhoogd door toepassing van een inflatiepercentage over het tarief en op basis van een toename van het areaal. In de begroting 2022 is het volumebeleid losgelaten voor de meerjarenperiode 2022-2025. Het effect voor 2022 is door de raad eenmalig ongedaan gemaakt. Meerjarig neemt de OZB toe met € 182.00 in 2023, € 187.500 in 2024 en € 193.500. Dit effect is verwerkt in het meerjarenperspectief zoals dat is opgenomen in paragraaf 4.1.

De verwachting is dat het nieuwe college terughoudend zal willen zijn met het verhogen van de lastendruk voor de inwoners van Gennep. In dit perspectief wordt als uitgangspunt gehanteerd voor de begroting 2023 een verhoging toe te staan tot maximaal het inflatiepercentage. Voor de jaren 2023-2025 is dit in de meerjarenbegroting verwerkt. Voor 2023 wordt voorgesteld de leges en de toeristenbelasting trendmatig te verhogen. Hiervoor baseren we ons op de consumentenprijsindex .

Kostendekkendheid riool- en afvalstoffenheffing

Met het vaststellen van het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP 2020-2024) geldt voor de rioolheffing 100% kostendekking. Door verlaging van de rekenrente en de aanwezige voorziening voor tariefegalisatie is voor de jaren 2021 en 2022 geen verhoging van de rioolheffing nodig geweest. Ontwikkelingen in de kosten kunnen op enig moment aanleiding vormen tot aanpassing van de tarieven.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt een kostendekkend tarief. De verwerkingskosten voor meerdere afvalfracties als gevolg van hoge kwaliteitseisen en meer afkeurkosten zijn in de afgelopen jaren fors gestegen. Ook de stortbelasting op het huishoudelijk restafval is hoger. Deze stijgingen gelden voor alle gemeenten. Deze verhogingen zijn de afgelopen jaren verwerkt in de begroting. Indien de kostenverhoging zich doorzetten, leidt dat tot een verhoging van de tarieven.

Renteontwikkeling

De rente die wij betalen over onze geldleningen wordt omgeslagen over de boekwaarde van onze activa inclusief de waarde van de voorraad grondexploitaties. In de begroting 2022 hanteren we een omslagpercentage van 1,5%.

In 2021 is een langlopende lening van € 25 miljoen afgesloten tegen gunstige rentevoorzwaarden. Deze lening is deels ingezet om kortlopende kasgeldleningen af te lossen en deels voor financiering van de investeringen. Op basis van de jaarrekening 2021 bedraagt het omslagpercentage 1,27%. Recent is er sprake van een voorzichtige ontwikkeling in de rentetarieven. Op basis van de huidige inzichten verwachten we in 2024 een nieuwe langlopende geldlening aan te trekken. In het licht van het voorgaande hanteren we voor 2023 een percentage van 1,5% (net als in voorgaande jaren).

Loonkostenontwikkeling

De loonkosten worden geraamd op basis van de formatie per juli 2022. We volgen de CAO-ontwikkelingen en houden rekening met periodieke verhogingen, gratificaties, ambtsjubilea e.d. De CAO loopt van 1 januari 2021 tot 1 januari 2023. De salarismaatregelen houden een verhoging in van 1,5% vanaf 1 december 2021 en 2,4% vanaf 1 april 2022. De stijging van de loonkosten als gevolg van verhoging van de premies voor pensioen en zorgverzekeringswet en eigen-risicodragerschap voor WW worden meegenomen. Met name de pensioenpremie hebben de afgelopen jaren geleid tot aanzienlijke verhogingen. Indicatief gaan we voor 2023 uit van 3%. Het uitgangspunt is dat deze kosten worden gecompenseerd via de verhoging van het accres van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Loonontwikkelingen gesubsidieerde sector

Voor loonontwikkeling in de gesubsidieerde sector wordt net als voorgaande jaren geen indexcijfer toegepast. Met een aantal partijen zijn, daar waar sprake is van een langjarige subsidierelatie, afspraken gemaakt over indexatie.

We kiezen niet voor een algemene indexatie voor de loonontwikkeling, maar stellen de budgetten bij op basis van de door de instellingen ingediende begroting.

Prijzontwikkeling

Het is al jaren beleid een algemene kostenstijging op basis van het landelijk verwachte inflatiepercentage niet door te voeren. Als op basis van de onderbouwing van het budget een verhoging noodzakelijk is wordt dit verwerkt (bijvoorbeeld bij areaal uitbreiding). Uit de analyses van de saldi van de recente jaarrekeningen blijkt dat de budgetten (structureel) toereikend zijn. In het begrotingsproces zullen we nog meer dan voorheen zorgen voor een goede kwantitatieve onderbouwing van budgetten.

We handhaven de keuze om de budgetten niet standaard te verhogen met een inflatiepercentage.

Prijzontwikkeling subsidies

Het beleid is om de subsidies jaarlijks te indexeren op basis van de consumentenprijsindex (CPI).

Oormerken van middelen

Specifieke rijksbijdragen komen beschikbaar voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn. Dit doet zich beperkt voor.

Reserves en voorzieningen

Algemene reserve en weerstandscapaciteit

In de afgelopen jaren hebben we de omvang van onze reservepositie versterkt. In de begroting 2022 is daarom gezocht naar mogelijkheden om op een verantwoorde wijze deze middelen beschikbaar te maken voor de realisatie van onze ambities. Door de aanscherping van de eisen voor incidentele baten en lasten ontstaat een verdere inperking van inzetmogelijkheden van de algemene reserve. Een overwogen inzet van bestemmingsreserves kan hierin mogelijkheden bieden. Hiervoor worden nog voorstellen uitgewerkt.

Op basis van de (concept)jaarrekening 2021 (voor resultaatbestemming) bedraagt de weerstandscoefficiënt 10,6. Dit betekent dat de aanwezige reserves 10,6 keer hoger zijn dan de ingeschatte risico's. Exclusief de stille reserves ligt de coëfficiënt op 8,0.

De structurele weerstandscapaciteit kan bestaan uit de onbenutte belastingcapaciteit, onvoorzien structureel en de structurele begrotingsruimte. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit algemene reserve, onvoorzien incidenteel, stille reserves en incidentele begrotingsruimte.

Voorzieningen

Voor het planmatig onderhoud wegen is een voorziening beschikbaar. De dotatie aan deze voorziening bedraagt structureel € 355.000. Door het eenmalig naar voren halen van uitgaven heeft bij jaarrekening 2021 een extra dotatie plaatsgevonden. Structureel gezien heeft de voorziening voldoende omvang.

Voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zijn middelen beschikbaar in de begroting die worden toegevoegd aan de voorziening onderhoud gebouwen. In maart 2022 is het geactualiseerde MJOP door de raad vastgesteld. De financiële gevolgen hiervan worden vertaald in de Voorjaarsnota.

Bestemmingsreserves

In de vorige collegeperiode is de omvang van de reserve sociaal domein gemaximaliseerd op € 1 miljoen. De afgelopen jaren hebben geleerd dat de uitgaven binnen het sociaal domein fors fluctueren maar in totaliteit binnen de beschikbare budgetten blijven en hebben we geen beroep hoeven te doen op de reserve sociaal domein.

Begrotingsbrief provincie

De provincie stuurt jaarlijks een brief over de aandachtspunten voor de begroting naar de raad. In de brief staan algemene toetsingsaspecten en aandachtspunten voor de Begroting 2023 en Meerjarenbegroting 2024-2026. Het uitgangspunt voor de beoordeling door de provincie is het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader 2020 Gemeenten. In ons proces van totstandkoming van de begroting (en de jaarrekening) houden we dit kader nadrukkelijk in het oog. De begrippen en kaders die worden gehanteerd, hanteren we als toets voor onze P&C-documenten.

Onzekerheid bijdrage rijk

De provincie stelt dat de financiële vooruitzichten op dit moment nog steeds onzeker zijn en wijst daarbij op de financiële consequenties van de herijking van het gemeentefonds, de tegemoetkoming in de zorgkosten voor jeugd, de opgaven ruimte en de enorme opgave om Nederland duurzaam te maken. Wij onderschrijven de stelling van de provincie en volgen de geschetste ontwikkelingen op de voet. In de aanbiedingsbrief en de programma's komen de actuele inzichten aan de orde. De provincie noemt de verruiming gemeentelijke belastinggebied, herziening gemeentefonds, indexering en een uitkeringsstelsel dat is toegesneden op gezamenlijke opgaven als elementen uit het regeerakkoord. V.w.b. het belastinggebied zijn tot 2025 geen veranderingen te verwachten. V.w.b. de herijking van het gemeentefonds verwijst de provincie naar de meicirculaire 2022. In de maartbrief heeft het rijk al enige informatie verstrekt, die bij de provincie nog niet bekend was zoals het bepalen van het herverdeeffect in 2023 op max. € 7,50 per inwoner en in plaats van vier voor drie jaar ingroei wordt gekozen. Vanaf 2026 zal het rijk dus met nieuwe voorstellen moet komen. Met betrekking tot de opschalingskorting gaat de provincie uit van de startnotitie van het rijk, waarin is aangegeven dat het gemeentefonds van 2026 met structureel € 675 miljoen wordt gekort. In de maartbrief is geen nieuwe informatie opgenomen, zodat het wachten is op de meicirculaire 2022. Bij de begroting 2022 heeft de provincie de mogelijkheid geboden 75% van de middelen jeugdzorg, die uit de uitspraak van de Commissie van Wijzen voortvloeide, voor 2023-2025 als stelpost op te nemen. Doordat het kabinet hierover geen duidelijkheid geeft in het regeerakkoord (en ook niet in de Maartbrief) stelt de provincie dat gemeenten, die de richtlijn hebben gevolgd, nog aanvullende dekking zullen moeten zoeken. De provincie geeft aan dat Rijk, VNG en IPO nadere afspraken moeten maken hoe te handelen als er niet tijdig duidelijkheid is over de omvang van de middelen (en de korting op basis van de hervormingsagenda).

Ontwikkelingen Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De provincie staat stil bij drie recent opgestelde notities en kondigt de actualisering aan van de notitie Rente en de notitie Risicomanagement (eind april 2022 nog niet gepubliceerd).

De kadernota Rechtmatigheid zal geactualiseerd worden indien het college een verklaring van rechtmatigheid moet gaan afgeven. Op dit moment is het wetgevingstraject echter nog niet afgerond. Ambtelijk volgen we de ontwikkelingen. Met een aanpassingen van de verordening ex. art. 212, een nieuwe toetsingskader en normenkader zullen we hier invulling aangeven.

De invulling van de paragraaf Bedrijfsvoering verschilt van gemeente tot gemeente. Dit is aanleiding geweest hierover een notitie op te stellen. In het proces van totstandkoming van de begroting 2023 dienen we aandacht te schenken aan de stellige uitspraken (deze moeten) en de adviezen (deze mogen). Ook de notities lokale heffingen dient in het begrotingsproces 2023 beschouwd te worden.

Structureel en incidenteel

De provincie hecht veel waarde aan de structurele begrotingspositie. De begroting moet niet alleen in evenwicht zijn, maar ook gecorrigeerd voor incidentele mutaties moeten baten en lasten ten minste gelijk aan elkaar zijn. In een augustus vorig jaar gepubliceerde handreiking wordt ingegaan wanneer een baat of last incidenteel is. Uitgangspunt is dat alles structureel is en als dat niet zo is moet dat goed onderbouwd worden, waarbij gekeken wordt naar de aard, de periodiciteit en de materialiteit van baten en lasten. In deze notitie wordt ook ingegaan op de reserves aangezien in principe alle mutaties op de reserve incidenteel van aard zijn.

Taakstellingen

De provincie gaat uitvoerig in op de begrippen bezuiniging, taakstelling en ombuiging en de wijze waarop zij deze toetsen op hardheid, haalbaarheid en realiteitswaarde indien de gemeente deze opnemen. Op dit moment is deze situatie in Gennep niet van toepassing, maar indien het zich voordoet zullen we de inbreng van de provincie hierbij betrekken.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De provincie maakt zich zorgen dat gemeenten substantiële risico's over het hoofd zien en daardoor onvoldoende weerstandscapaciteit beschikbaar hebben. Zowel bij begroting als jaarrekening actualiseren we de risico's en de benodigde weerstandscapaciteit. Ook bij de Trimesterrapportages staan we er specifiek bij stil. Onze risico kent de afgelopen jaren een redelijk stabiel beeld. In de begroting 2023 zullen we ook de risico's op het vlak van informatieveiligheid meenemen. Ter afdekking van de risico's zonderen we binnen de algemene reserve een deel af. De afgelopen jaren ging het om een bedrag van € 5 miljoen. Dit was ruimschoots voldoende in het licht van de benodigde capaciteit. De provincie wenst dat de kengetallen worden opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen. Wij geven dit al enkele jaren op die plek invulling.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De provincie gaat in op de vereisten voor (paragraaf) onderhoud kapitaalgoederen. Wij geven hier in de paragraaf invulling aan en in financiële zin hebben we de actuele onderhoudsplannen ook financieel vertaald. Indien daar aanleiding toe is actualiseren we de inzichten bij begroting en/of tussentijdse rapportages.

Overige onderwerpen

De provincie gaat ook in op grondexploitatie, BTW compensatiefonds, Omgevingswet, Wet digitale overheid en Wet open overheid. Hierin zijn geen nieuwe inzichten opgenomen of aspecten die vragen om een specifieke actie van de gemeente.

Te doen gebruikelijk informeert de provincie de gemeente over het dividend van Enexis en de BNG. Zij adviseert in de periode 2023-2026 uit te gaan van € 0,50 per aandeel voor Enexis. Voor de BNG is het advies maximaal € 2,28 als aandeel te ramen. Deze adviezen passen we toe in de begroting.

Aan het verzoek van de provincie bij de begroting 2023 de opbouwtabel van de algemene uitkering 2023-2026 toe te voegen, zullen we tegemoet komen.

